

Oude sokken? Doe ze in de Spullenbak
2

Ventileren tegen vocht en schimmel
7

Orange the World in Den Haag
9

Jezelf zijn op Paarse Vrijdag
11

Ombudsman	3
Nieuwe burens in Den Haag	4
Den Haag maakt het	5
Schone energie in een groene stad	6
Veiligheid	8
Gemeenteraad	10

Bezorging van een boom in de Groenesteinlaan in de Schilderswijk. De gemeente deelt deze maand 1.850 bomen uit.

HUGO DE WOLF

Den Haag deelt groen uit

De gemeente deelt deze maand 1.850 gratis bomen uit aan bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in de stad.

■ De gemeente deelt bomen uit om de stad groener te maken. Bomen zorgen ervoor dat de stad

mooi blijft. Groen zorgt voor schaduw in warme perioden en neemt water op wanneer het veel regent. En bomen zijn goed voor insecten, vogels en andere dieren.

De bomen worden geleverd door het Groenbedrijf van de gemeente. Bewoners krijgen ook aarde, een boompaal en een plantinstructie

bij de boom.

Dit jaar start er ook nog een andere actie om de stad groener te maken. Bewoners kunnen gratis zaden voor bloemen aanvragen. Hiermee kunnen zij de grond rondom de bomen in de straat ('boomspiegels') omtoveren tot een boomtuintje. Bewoners krijgen er

ook een prikker bij zodat het duidelijk is dat de boomtuintjes worden beheerd door bewoners. Duurzaam Den Haag voert beide acties uit. Volgend jaar is er weer een kans om een gratis boom aan te vragen.

 Meer informatie?
hethaagsegroen.nl

Cadeaukaart voor mantelzorgers

■ Bent u mantelzorger of vrijwilliger? Dan kunt u voor 1 januari 2025 een cadeaukaart aanvragen. Dat kan op denhaag.nl/waardering. Mantelzorgers en vrijwilligers zijn belangrijk voor de stad. Zij helpen mensen die dat nodig hebben. De gemeente is erg trots op deze inwoners en bedankt hen voor hun inzet met een waardering.

 Meer informatie?
denhaag.nl/waardering

Inschrijven buurttuinen tuinseizoen 2025

■ Inwoners van Den Haag kunnen van 15 maart tot 15 november een buurttuin huren van de gemeente. Inschrijven voor het tuinseizoen 2025 kan via denhaag.nl/buurttuinen van 1 tot en met 31 december. In een buurttuin kunt u groente, fruit en bloemen verbouwen. Alle tuinen zijn 15 vierkante meter en vragen zeker vier uur onderhoud per week. Denk aan onkruid wieden, netten zetten, planten opbinden en water geven. U bent

verplicht om de tuin netjes bij te houden. Om een buurttuin te huren moet u 18 jaar of ouder zijn en in Den Haag wonen. Per adres kunt u maximaal één tuin huren. Als er te veel aanmeldingen zijn wordt er half januari geloot. Kijk voor ideeën over eten uit eigen tuin op hethaagsegroen.nl.

 Meer informatie?
denhaag.nl/buurttuinen

DenHaag.nl uitgelicht

 Sneeuw of ijzel?
Kijk voor de strooi-routes en gratis strooizout voor inwoners op denhaag.nl/gladheid.

 Openingstijden met de feestdagen?
Kijk op denhaag.nl/feestdagen.

Spullenbak Huishoudens verzamelen materialen voor nieuwe producten van Haagse makers

Oude sokken? In de Spullenbak

Wijnkurken, shampooflesjes, oude sokken, eierendozen. Bij steeds meer Haagse huishoudens gaat dit allemaal niet in de afvalbak, maar in een Spullenbak. Ze verzamelen allerlei soorten materialen om nieuwe producten van te maken of om te hergebruiken.

In de schuur bij Koen Idzenga staat een Spullenbak. Zijn gezin met twee kinderen heeft heel wat 'afval' dat nog bruikbaar is. Bijna elke drie weken wordt een volle bak omgewisseld voor een lege. 'Je staat er niet bij stil, maar we gooien zoveel verpakkingen en andere spullen weg die nog goed te gebruiken zijn. Neem bijvoorbeeld eierdozen. Spullenbak zamelt ze in voor boerderij Biesland Hoeve om er verse eieren in te verpakken. Je kunt zo'n doosje zeker vijf keer opnieuw gebruiken. Zo simpel is het.'

Al bijna 900 Haagse huishoudens hebben een Spullenbak. De gemeente wil zo de circulaire economie stimuleren. Door hergebruik wordt de afvalberg kleiner en vermindert de CO2-uitstoot en het gebruik van schaarse grondstoffen. Haagse makers krijgen volle bakken gebruikte materialen aangeleverd. Eén van die bedrijven is Sox2Sox, gevestigd in de The New Farm aan de Fruitweg. 'Wij maken sokken van oude sokken,' vertelt eigenaar Leandros de Ruiter. 'De Spullenbak zorgt voor een continue stroom in allerlei soorten en maten. Die worden verwerkt tot stevig garen waar wij nieuwe sport-, thermo- en andere sokken van kunnen maken. Alles gebeurt op korte afstand en zo duurzaam mogelijk.'

Bakken omwisselen

Koen heeft een Spullenbak thuis, maar weet als directielid van Hubbel Stads-

Koen Idzenga en zijn gezin hebben een Spullenbak. 'Je staat er niet bij stil, maar we gooien zoveel verpakkingen en andere spullen weg die nog goed te gebruiken zijn.'

HENRIËTTE GUEST

Spullenbak in huis

Op spullenbak.nl kunt u een gratis Spullenbak aanvragen (59/39/31 cm). Scan de QR-code op de bak om te weten wat er precies in mag. Een volle bak wordt op afspraak omgewisseld voor een lege.

Tweede leven voor spullen

Verwerkt u gebruikte spullen en materialen in nieuwe producten? Of geeft u ze op een andere manier een tweede leven? Neem dan contact op met: info@spullenbak.nl.

 Meer informatie?
spullenbak.nl

logistiek ook alles van de organisatie erachter. 'De gemeente heeft ons ingeschakeld om bij de mensen thuis volle bakken om te wisselen voor lege. We sorteren op onze Hub in Zichtenburg de inhoud op gevraagde materialen: van kurk en sokken tot jeans en knutselmateriaal. De uitgezochte spullen leveren we af bij makers in Den Haag en omgeving.'

Ingezamelde witte lakens gaan bijvoorbeeld naar de Middin-papierschepperij in Moerwijk. Medewerkers maken er papier van voor onder meer kaarten en enveloppen. Plastic flacons gaan naar Circular Green, een bedrijf voor duurzame kamer- en kantoorplanten. Ze worden gevuld met plantenvoeding. Copiatec knapt laptops en andere ict-apparaten op voor maatschappelijke

instellingen. De Eker vermaakt wijnkurken tot een grondstof voor nieuwe producten van kurk.

Meegroeisokken

De Spullenbak is meer dan alleen toeleverancier van grondstoffen, vertelt Leandros. 'Het brengt ons ook indirect in contact met onze klanten. We zien aan de stroom oude sokken welke soorten en designs nu veel gedragen worden. Wat opvalt, is het grote aantal kindersokken. Een kind groeit snel uit zijn sokken. De meesten verdwijnen in de afvalbak. Dat is zonde en duur. Begin 2025 komen we met een nieuw type sok die met het kind meegroeit. De flexibele hiel neemt de grootte van de voet aan. Je kind kan er veel langer mee vooruit. Dit idee haalden we rechtstreeks uit de Spullenbak.'

Contact met de gemeente

E-mail: denhaag.nl/contact
Telefoon: 14070 (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 17.00 uur)
Chatten: denhaag.nl/contact
(zelfde tijden als telefoon)
Balie: Den Haag Informatie @entrum in Atrium stadhuis
(maandag t/m vrijdag 8.30 tot 16.30 uur)
Post: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag
Sociale media: twitter.com/gemeentedenhaag,
facebook.com/gemeenteDH,
instagram.com/gemeentedenhaag
Gemeenteberichten: Officiële publicaties van de gemeente vindt u op overheid.nl/berichten-over-uw-buurt

Afspraak bij de gemeente

Balies Publiekszaken: Heeft u een nieuw paspoort, ID-kaart of rijbewijs nodig? Of wilt u bijvoorbeeld een geboorte aangeven? Voor dit soort producten en diensten kunt u terecht bij de balies Publiekszaken bij Stadhuis Spui (Spui 70) en Stadskantoor Leyweg (Leyweg 813).

Afspraak maken: De gemeente werkt op afspraak. Zo kan de gemeente tijd voor u reserveren en bent u er zeker van dat u goed en snel geholpen wordt. Maak een afspraak via denhaag.nl/afspraak. Lukt het niet om op tijd een afspraak te maken via de website? Dan kunt u bellen naar 14070. Zij bekijken dan of het nodig is de afspraak te vervroegen.

Colofon

De Stadskrant verschijnt elke vier weken
De volgende Stadskrant verschijnt op: 18 december
Uitgave: Gemeente Den Haag, Spui 70,
Postbus 12600, 2500 DL Den Haag
telefoon (070) 353 26 30
E-mail: stadskrant@denhaag.nl
Eindredactie: Corinne Leopold
Met bijdragen van: Hans Oerlemans, Esther Peeters,
Andrea Rodriguez Frohwein en Merijn van Grieken
Klachten bezorging: denhaag.nl/stadskrant
Productie: Gemeente Den Haag, DBV
Reacties: Mail uw reactie naar stadskrant@denhaag.nl
of bel (070) 353 26 30

Miljoen euro extra subsidie voor sloop oude bestelauto's

De gemeente trekt opnieuw extra geld uit voor de sloop van vervuilende bestelauto's. Het gaat om 1 miljoen euro. De subsidie-regeling wordt verlengd tot 18 februari 2025.

■ Steeds meer ondernemers laten met subsidie van de gemeente hun oude bestelauto slopen. Tot nu toe zijn ruim vierhonderd vervuilende busjes van de weg gehaald. De sloopsubsidie is een succes. Daarom werd het bedrag in de subsidiepot onlangs al verdubbeld tot € 1,5 miljoen. Nu komt daar nog eens 1 miljoen euro bij.

Subsidie aanvragen

Bent u ondernemer in Den Haag? En heeft u een of meer oude bestelauto's die op diesel of benzine rijden? Dan kunt u € 3.500 subsidie krijgen voor elke auto die u laat slopen. U kunt deze subsidie aanvragen tot 18 februari 2025. De regeling stopt eerder als het

Schoon vervoer in het centrum van Den Haag.

ANP/HOLLANDE HOOGTE/PETER HILZ

geld op is. De subsidie is beschikbaar voor alle bestelbusjes geregistreerd in Den Haag.

Zero-emissiezone

De gemeente wil de luchtkwaliteit in de stad verbeteren. Daarom komt er per 1 januari 2025 in het centrum van Den Haag een zero-emissiezone. Vervuilende bedrijfsvoertuigen worden dan stap voor

stap uit het centrum geweerd. In 2030 mogen alleen nog uitstootvrije bestelauto's het centrum in. Met deze subsidieregeling wil de gemeente ondernemers helpen bij de overstap naar schoon vervoer.

Meer informatie?
denhaag.nl/subsidies-logistiek070.com

Haagse zorgverzekering voor mensen met laag inkomen

Heeft u een laag inkomen? Met de Haagse zorgverzekering bij VGZ bent u voordelig verzekerd. U kunt kiezen uit twee pakketten: het VGZ Den Haagpakket compact of het uitgebreide VGZ Den Haagpakket.

■ Heeft u regelmatig of veel zorg nodig? Kies dan voor het VGZ Den Haagpakket. Met dit pakket krijgt u uitgebreide vergoedingen voor brillen, steunzolen, tandarts,

orthodontie en fysiotherapie.

Uw eigen risico is meeverzekerd. Daarom is de premie per maand hoger, maar heeft u wel zekerheid. Zo heeft u geen onverwachte zorgkosten. Ook betaalt de gemeente, afhankelijk van uw financiële situatie, mee aan uw zorgpremie.

Verwacht u weinig zorg nodig te hebben? Kies dan voor het VGZ Den Haagpakket compact. Met dit pakket krijgt u lagere vergoedingen en betaalt de gemeente niet mee

aan de zorgpremie. Het eigen risico is niet meeverzekerd. U kunt het eigen risico wel vooraf in delen betalen.

Aanmelden kan tot uiterlijk 31 december 2024. Heeft u vragen over de verzekering? Bel de klantenservice van de gemeente, (070) 353 75 00, voor een afspraak met VGZ op het Spui of op de Leyweg.

Meer informatie?
denhaag.nl/zorgverzekering

Workshop over uw zorgverzekering

■ Weet u voor welke zorg u verzekerd bent? Hoe werkt het eigen risico? Wat is de eigen bijdrage? De gemeente organiseert een workshop die antwoord geeft op uw vragen. Meedoen kan op woensdag 4 december van 9.30 tot 12.00 uur online via Zoom. Of op dinsdag 17 december van 13.00 tot 15.30 uur samen met anderen op stadskantoor Leyweg.

Meer informatie?
denhaag.nl/financieelgezond

Be Hague: platform voor Haagse trots

Matthijs is trots op Scheveningen, maar net als Marianne ook op Den Haag. Lees hun verhaal op Be Hague, het platform voor Haagse trots. Hier vindt u verhalen over Hagenaars die iets doen voor hun stad. Benieuwd naar de verhalen? Kijk op behague.com, volg Be Hague op social media en laat u inspireren.

VALERIE KUYPERS

Ombudsman

Welkom in Den Haag?

De 14-jarige Spaanse neef van de familie S. komt naar Den Haag om een jaar hier te studeren. Ruim tevoren maakt de oom een afspraak bij een stadsdeelkantoor om de jongen op zijn adres in te schrijven. Dan kan hij een BSN-nummer aanvragen. Het blijkt vrij eenvoudig te regelen: een eigen paspoort en een schriftelijke verklaring van beide ouders is voldoende, aldus de gemeente.

Kort voor de studie begint reist de jongen naar Den Haag. Samen met oom en tante gaat hij naar de afspraak. Ze hebben een notariële verklaring bij zich waarin de ouders hen machtigen voor hun zoon te zorgen. Maar dan: de inschrijving gaat niet door. Ambtenaren aan de balie vertellen dat er twee opties zijn: of beide ouders reizen zelf naar Den Haag om samen met hun zoon de inschrijving te regelen of de gemeente gaat onderzoeken of de notariële akte aan alle vereisten voldoet. Door achterstanden kan dat vier maanden duren. De ouders verblijven op dat moment in Mexico. Alleen hiervoor overkomen zou absurd zijn.

Zonder inschrijving kan de jongen geen bankrekening openen, geen OV-chipkaart aanvragen en geen huisarts krijgen.

Heel vervelend om zo aan een studiejaar in een nieuwe stad te beginnen. Wat te doen? Oom en tante vragen de ouders om een uitgebreidere verklaring te sturen. Daarvoor worden opnieuw notariskosten gemaakt. Ook dienen ze klachten in bij de ombudsman en de gemeente. De ombudsman reageert meteen en wijst erop dat oom en tante precies hebben gedaan wat de gemeente en IND hun hebben geadviseerd. Dat heeft effect.

Tante en neef kunnen zich opnieuw melden bij hetzelfde stadsdeelkantoor met dezelfde documenten. Nu wordt alles wel snel geregeld. Daarmee is de zaak rechtgezet. De balie-medewerker maakte het de eerste keer helaas onnodig ingewikkeld, terwijl de aanvragers precies deden wat de gemeente hun adviseerde.

Heeft u klachten over de gemeente of jeugdzorg en komt u er niet uit? Neem contact op met de Gemeentelijke ombudsman, Carina van Eck of de Jeugdombudsman, Yvette Nass.

Website: ombudsman.denhaag.nl, jeugdombudsman.denhaag.nl

Inlooppreekuur: dinsdag van 12.30 tot 15.00 uur in een bibliotheek, kijk op de website voor de locatie van deze week

Mail: ombudsman@denhaag.nl, jeugdombudsman@denhaag.nl

Bel: (070) 752 82 00 (werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur)

Post: Postbus 16623, 2500 BP Den Haag

Stem op uw favoriete sporters

■ Tijdens het Haags Sportgala op 16 december in Sportcampus Zuiderpark worden sportprijzen uitgereikt aan de beste Haagse sporters van 2024. Tot en met 5 december kunt u stemmen op uw favoriete Haagse sporters, scheidsrechters en vrijwilligers. Daarmee maakt u kans op twee kaarten voor het Haags Sportgala.

Meer informatie?
haagssportgala.nl

Vuilniszakken tegen meeuwenoverlast

■ De gele vuilniszakken tegen meeuwenoverlast zijn voortaan het hele jaar verkrijgbaar. De gemeente biedt ze gratis aan in wijken waar het huisvuil in vuilniszakken wordt opgehaald. De gele zakken zijn extra stevig. Meeuwen kunnen ze daarom minder makkelijk openpikken.

Meer informatie?
schoondoenwegewoon.nl/meeuwen

Zijn beroep als tandarts weer oppakken was voor Omar een stip aan de horizon. 'Ik moet én wil er hier iets van maken.'

FRANK JANSEN

Omar uit Jemen woont sinds 2023 in Den Haag. Hij is nieuwkomer en werkt als tandarts in een Haagse praktijk. Hiervoor moest hij wel eerst inburgeren. Omar doet dat binnen een jaar. Zo kan hij snel iets terugdoen voor de stad.

Omar is nu tandarts in Den Haag

Den Haag groeit met zo'n 5.000 inwoners per jaar. Al deze nieuwe stadsgenoten maken gebruik van de voorzieningen in de stad. Dat nieuwkomers een bijdrage hieraan kunnen leveren, bewijst Omar Hamid (29). Hij wil dat maar al te graag. Niet alleen voor zichzelf. Omar ziet het als een verplichting naar zijn familie in Jemen en schoonfamilie in Oekraïne. 'Zij zitten daar vast. Hun toekomst is onduidelijk. Het motiveert me om er samen met mijn vrouw in Den Haag iets van te maken.' Zijn beroep als tandarts weer oppakken, was voor Omar de stip aan de horizon.

Toekomst in Den Haag

Veel mensen die vanuit het buitenland in Nederland komen wonen, volgen verplicht een inburgeringstraject. Casemanagers Inburgering van de gemeente ondersteunen nieuwkomers bij deze trajecten. Majed Hussein is casemanager en begeleidde Omar hierbij. 'Om het inburgeren echt te laten slagen, is

Nieuwkomers in Den Haag

Als internationale stad van vrede en recht doet Den Haag wat nodig is om mensen op de vlucht voor oorlog en geweld en in kwetsbare posities te helpen. Samen met bewoners, organisaties en ondernemers werkt de gemeente er hard aan om deze groepen mensen een (tijdelijk) thuis te bieden. Hier hoort ook bij: elkaar leren kennen, verbinding maken met je nieuwe burenen. Op denhaag.nl/vluchtelingen vindt u antwoorden op veel gestelde vragen over nieuwkomers

Meer informatie?
denhaag.nl/vluchtelingen

het belangrijk te kijken waar de kwaliteiten van de nieuwe inwoner liggen. Wat kan en wil die en welke plannen heeft de inburgeraar? Het doel is om de nieuwe stadsgenoten mee te laten draaien in onze economie. Alleen zo bouwen ze aan een duurzame toekomst in Den Haag. Voor zichzelf en voor de stad.'

Vluchten voor de oorlog

Omar is sinds 2022 in Nederland. Samen met zijn Oekraïense vrouw moest hij vluchten voor de oorlog daar. Omar komt oorspronkelijk uit Jemen. Ze leerden elkaar in Oekraïne kennen toen Omar daar studeerde. Via Overijssel en Limburg, de plaatsen van de COA-opvanglocaties, belandt hij begin 2023 in Den Haag. Omar heeft één doel. 'Ik wil elke dag beter zijn dan de dag ervoor.' Die motivatie zorgt ervoor dat hij zijn driejarige leerroute van de inburgering in één jaar afrondt. Omar slaagt in mei 2024 voor de leerroute B1. Dat zijn vier taalexamen. Daarmee beheerst hij alle onderdelen van het Nederlands op taalniveau B1.

Datzelfde jaar slaagt Omar ook voor zijn theorie en haalt hij zijn autorijbewijs.

Werken als tandarts

Toch kan Omar met al deze papieren op zak nog niet aan de slag in een tandartsenpraktijk. Hij heeft een BIG-registratie nodig. Alleen daarmee mag Omar zijn geliefde beroep van tandarts uitoefenen. Dat betekent terug naar de schoolbanken. Omar gaat op voor nog eens twee extra certificaten, nu op taalniveau C1. Dat traject rondt hij in september 2024 netjes af. Eindelijk kan die witte jas aan.

Nederland leren kennen

Omar is zo gefocust op het halen van diploma's. Is er nog wel tijd voor andere dingen dan studeren? 'Mijn vrouw en ik hebben een museumjaarkaart gekocht. We bezoeken regelmatig een museum. Het Louwmanmuseum hier in Den Haag is een favoriet van mij. En we spreken nog vaak af met onze Nederlandse vrienden die we in Borne leerden kennen.' Je kunt wel zeggen dat Omar Nederland niet

alleen uit de boeken kent. Omar is nieuwsgierig naar zijn nieuwe land. Hij verdiept zich in de Nederlandse geschiedenis en verzamelt zoveel mogelijk historische weetjes. 'Weet je dat het Haagse stadhuis net zo oud is als ik', lacht Omar. 'Ik moet én wil er hier iets van maken.'

Verbeterpunten

Het klinkt alsof alles soepel verloopt bij Omar. Hij heeft diploma's en een baan. Ging alles in dit traject goed? 'Het voelt vervelend om iets kritisch te zeggen over de inburgeringstijd. Want ik ben blij en dankbaar voor de kansen die ik hier krijg en kan pakken. Maar als ik dan toch minpuntjes mag benoemen. Ik werkte als tandartsassistent voor het inburgeringstraject begon. Omdat inburgeren fulltime is, moest ik dat opgeven. Dat vond ik lastig. En het staatsexamen was heel moeilijk. Het leek wel of de lesstof niet precies aansloot op de examenvragen die ik kreeg. Maar dit is geen kritiek, eerder positieve feedback. Het kunnen verbeterpunten zijn voor het inburgeringsproces.'

Laat je zien in het donker

In de donkere ochtenden en avonden zijn fietsers en wandelaars minder goed zichtbaar in het verkeer. Dat levert vaak gevaarlijke situaties op. Goede verlichting en reflecterende kleding verkleinen de kans op een ongeluk met maar liefst 20 procent.

■ Met heldere verlichting en opvallende kleding ben je als fietser én voetganger veel beter zichtbaar voor andere weggebruikers. De gemeente besteedt de komende maanden extra aandacht aan hoe belangrijk het is om zichtbaar te zijn in het verkeer.

ValOpShop

De ValOpShop is een leuk, enthousiast promoteteam dat als een soort popup-store door de stad rijdt. Dit doen zij in de avondspits, wanneer het al donker is.

■ 29 november: Koopavond Haagse binnenstad, Funky Friday, 17.00 – 21.00 uur

■ 7 december: Light Walk Scheveningen, 16.00 - 20.00 uur

■ 12 december: Royal Christmas Fair, 16.30 – 21.30 uur

Fietslichtjesparade

Op 12 december om 18.00 uur is de vierde editie van de Fietslichtjesparade: een fietstocht met een kleurrijke stoet van fietsen, begeleid door muziek en een band.

 Meer informatie?
denhaagfietst.nl

Fietslichtjesparade in 2023.

DEN HAAG FIETST

Nigandra heeft op 45-jarige leeftijd leren fietsen.

DEN HAAG FIETST

3,2,1 GO op de fiets ben je er zo

Naar de bakker, je werk, nog even snel boodschappen doen of een dagje naar het strand, op de fiets ben je er zo. Op denhaagfietst.nl vindt u verhalen van enthousiaste Hagenaars die vertellen waarom zij dagelijks kiezen voor de fiets.

■ Nigandra (46) is geboren op Curaçao en is 24 jaar geleden naar Nederland verhuisd. Als klein meisje heeft niemand haar leren fietsen en het was destijds ook best gevaarlijk om te fietsen op het eiland. Eenmaal aangekomen in Nederland had ze geen behoefte om te leren fietsen, de voornaamste reden daarvoor was omdat ze bang was. 'Kinderen leren nieuwe dingen toch sneller en makkelijker en zijn minder angstig. Ik dacht: als ik nu

nog op een fiets stap, dan breek ik vast een arm of been...'

Fietslessen

Ze gebruikt haar fiets sinds een klein jaar. 'Op 45-jarige leeftijd heb ik mijn angst overwonnen en ben ik fietslessen gaan volgen. Via een collega kwam ik in aanraking met fietsambassadeur Marcel Kleijzen, die mij heeft doorverwezen naar het buurtcentrum Mandelaplein. Bij dit centrum heb ik zo'n 15 tot 20 lessen gevolgd.'

Benieuwd naar het hele verhaal? Lees verder op denhaagfietst.nl.

 Meer informatie?
denhaagfietst.nl

Belgisch Park krijgt opknopbeurt

Het Belgisch Park krijgt een flinke opknopbeurt. De gemeente vervangt niet alleen het riool, maar maakt de wijk ook groener. Op meer dan 100 plekken komen nieuwe bomen, wat zorgt voor een frisse en levendige uitstraling. Landschapsarchitect Sjoerd legt uit waarom dit zo goed is voor de wijk.

■ Onderhoud aan riool en asfalt is altijd nodig in de stad. Maar de laatste jaren kijkt de gemeente verder: hoe kunnen we de wijk nog beter maken? Bijvoorbeeld door

te kijken of het nog groener kan. Bij het Belgisch Park is een van de eerste onderhoudsprojecten waarbij ook landschapsarchitecten actief meedenken over het ontwerp.

Landschapsarchitect Sjoerd is daar blij mee: 'Vergroening was hier hard nodig,' vertelt hij. 'Op de kaart waarop je kunt zien hoe warm het in de zomer kan worden, kleurt Belgisch Park donkerrood. Er is in de wijk veel steen. Daardoor is de wijk gevoelig voor hittestress en hevige regenbuien. Door meer planten en bomen te plaatsen,

wordt de omgeving koeler, gezonder en prettiger om in te leven.'

In totaal staan er straks meer dan 200 bomen. Daarnaast komen er nog acht vakken voor planten. 'Bomen zorgen voor verkoeling en schaduw, ze nemen regenwater op en bieden schuilplaatsen voor insecten en vogels. De plantvakken helpen ook op plekken waar geen bestrating ligt. Het regenwater trekt de grond in en houdt het water daar als een spons vast.'

Lees verder op: bereikbarestad.denhaag.nl/achtergrond.

Verkeerssysteem voor hele provincie

■ Alle verkeerscentrales in Zuid-Holland gebruiken binnenkort hetzelfde programma om verkeerslichten, matrixborden en andere verkeerssystemen te bedienen. Den Haag heeft daarvoor met Rotterdam en de provincie een nieuw Netwerk Management Systeem (NMS) gekocht. Dit programma stuurt alle verkeerssystemen vanaf één plek aan. Nu gebruikt iedereen nog een eigen systeem. Het nieuwe systeem werkt in heel Zuid-Holland.

Liftersplek voor veilig liften

Bij de bushalte op de kruising Boslaan (A12)/ Boorlaan plaatste de gemeente een verkeersbord met een duim erop en daaronder een QR-code. Die QR-code leidt naar de website veiligliften.com. De gemeente ziet in het liften een manier om het aantal autoritten terug te dringen. Veel automobilisten reizen alleen en leggen vaak deels dezelfde route af.

FRANK JANSEN

Bevoorrading winkels veiliger

■ Den Haag heeft veel winkelcentra die dagelijks bevoorrad worden door (grote) vrachtwagens. Om het verkeer veiliger te maken voor bezoekers, leveranciers en buurtbewoners, liet de gemeente DTV Consultants onderzoek doen. DTV adviseerde hoe de bevoorrading verkeersveiliger kan. De gemeente werkt aan de uitwerking van deze adviezen en geeft in maart 2025 een update aan de gemeenteraad over de voortgang en genomen maatregelen.

Actueel

■ Tot 13 december: werk aan nieuw asfalt op de Conradkade en een breder fietspad.
■ Tot eind april 2025 werkt de gemeente op het fietspad en voetpad aan de Lozerlaan.
■ Tot en met december: werkzaamheden aan extra oversteekplaatsen aan de Scheveningseweg.

 Meer informatie?
bereikbarestad.denhaag.nl

Isoleren Samen je huis verduurzamen scheelt veel geld

Shanta isoleert met haar burens

Shanta's huis was vochtig en koud. Meer stoken zorgde voor een hogere energierekening. 'We moesten in actie komen'.

Shanta woont in Rustenburg-Oostbroek in het huis waar ze ook opgroeide. Een altijd goed onderhouden jarendertighuis. Maar de isolatie was niet meer van nu. 'Door kou en vocht was het onprettig wonen. En ook ongezond.' Shanta isoleerde voor meer warmte en een lagere energierekening. De burens deden mee.

Buurtinitiatief

Shanta ging eerst zelf op onderzoek. Daarna betrok ze haar burens erbij. Want ook hun woningen waren oud. Zo ontstond een buurtinitiatief. 'We gebruikten de WhatsAppgroep van de buurt. Handig voor het contact en de taakverdeling,' legt Shanta uit. 'Zo zocht ik uit welke isolatiemogelijkheden er waren, benaderde de gemeente en voerde daar de gesprekken. Een andere buurtbewoner had contact met het isolatiebedrijf. Van de 25 burens deden 17 mee aan de spouwmuurisolatie.' Na deze isolatie pakte Shanta door: vloerisolatie. 'Ja, ook weer met de burens,' vertelt Shanta.

Subsidies

'Toen ik hiermee begon, was hulp van de gemeente bij verduurzamen nieuw. Daarom heb ik veel zelf uit moeten zoeken. Op zich leuk en interessant, maar het kostte veel tijd. Het geld voor isoleren heb ik zelf moeten voorschieten. Dat betaalt de gemeente nog terug. Inmiddels is het zo geregeld dat de gemeente inwoners vanaf het begin ondersteunt bij zo'n traject. De isolatie van de spouwmuur en de vloer is nu klaar. Daar is de buurt blij mee.' Omdat bijna de hele straat meedeed, kregen ze

Shanta's huis krijgt vloerisolatie. 'Als je met elkaar optrekt is het een win-winsituatie.'

FRANK JANSEN

Ook uw woning verduurzamen?

Den Haag gaat van het gas af. Om de stad ook in de toekomst leefbaar te houden moeten we energie besparen en schone energie gaan gebruiken uit aarde, water, lucht en zon. De gemeente heeft verschillende acties, subsidies en adviezen om te verduurzamen. U vindt ze op denhaag.nl/pakjevoordeel.

 Meer informatie?
denhaag.nl/pakjevoordeel

naast subsidie van de gemeente en het Rijk ook een flinke korting van het isolatiebedrijf. Want voor het verduurzamen van woningen helpt de overheid inwoners met subsidies. 'Dit scheelt veel geld. Zeker als je met elkaar optrekt, is het een win-winsituatie.'

Isoleren en ventileren

'Hopelijk stoken we minder deze winter. Het geld dat we daarmee besparen, is voor nieuw dubbelglas. Mijn vader liet dat 45 jaar geleden al aanbrengen. Hij was zijn tijd ver vooruit. De aarde zo min mogelijk belasten, leerde hij mij. In die oude ruiten zaten toen nog geen ventilatieroosters. Want wist je dat isoleren ook betekent dat je goed moet

ventileren?' Frisse lucht voert vervuilde lucht af en voorkomt schimmel in huis. Door de investeringen die Shanta doet, blijft de woning in goede staat met een energielabel van nu.

Burens meekrijgen

Shanta tipt hoe je burens meekrijgt. 'Doe eerst zelf onderzoek en bedenk wat je wilt isoleren. Benader dan de burens. Zodra de eersten meedoen, volgt de rest vanzelf.' Twee wijkbewoners lieten na een gesprek met Shanta vloerisolatie aanbrengen, deden een subsidieaanvraag bij de gemeente én kregen die vrij snel erna uitgekeerd. 'De gemeente ontzorgde hen. Dat is fijn. Verduurzamen? Ik zeg: gewoon doen.'

Samen werken aan duurzame warmte in uw buurt

Den Haag ondersteunt bewoners bij de overstap naar schone energie met de nieuwe Actielijn Bewonersinitiatieven Warmtenetten. Deze actielijn helpt buurtbewoners om zelf een collectief warmtenet op te zetten. Dat kan grootschalig (meer dan 500 woningen) maar ook al vanaf twee woningen die samenwerken. Of u nu wilt onderzoeken wat er mogelijk is, of al bezig bent met een buurtinitiatief dat toe is aan de volgende stap: wij bieden u

begeleiding om van idee naar werkelijkheid te gaan. Denk aan juridisch advies, technisch onderzoek en het opzetten van een samenwerkingsverband met buurtbewoners. Wilt u met uw buurt een stap zetten richting een duurzame toekomst? Neem contact met ons op en ontdek hoe we samen het verschil kunnen maken. Stuur een e-mail naar george.ongkiehong@denhaag.nl.

Geef uw mening over energie

Den Haag gaat van het aardgas af. Woningen en andere gebouwen worden straks verwarmd met schone energie. Met deze verandering krijgt iedereen in Den Haag te maken. Daarom hoort de gemeente graag uw mening. Wat vindt u belangrijk bij de overstap naar schone energie? Wilt u meedenken? Vul dan de online vragenlijst in.

 Meer informatie?
denhaag.nl/watvind jij

Ventileren tegen vocht en schimmel

In de winter hou je de kou liefst buiten, maar er moet wel frisse lucht binnen blijven komen. Ventileren is dan extra belangrijk. Hoe doe je dat slim? GGD Haaglanden geeft adviezen en tips, zoals 'Begin de dag met vijftien minuten luchten.'

Frisse lucht is gezond,' zegt Janneke Mikkers, adviseur Milieu en Gezondheid bij GGD Haaglanden. 'Maar in huis raakt de lucht al snel vochtig en vervuild door koken, douchen en ook uitademen en zweten. Bij een gemiddeld gezin gaat het om zo'n twaalf liter vocht per dag. Vochtige lucht is ongezond én slecht voor je huis.' 'Een droge keel, niezen, piepende ademhaling of hoofdpijn kunnen te maken hebben met de luchtkwaliteit. Zeker als het lang aan-

houdt. Vocht merk je ook aan een muffe lucht en natuurlijk aan natte plekken op muren, beslagen ramen, loslatend behang of schimmel. Dan is het echt tijd om in actie te komen.'

Oorzaak opsporen

'Begin met goed ventileren en kijk of het daarmee is opgelost. Ventilatieroosters moeten altijd openstaan, zodat vuile lucht het huis uit kan. Maak ze regelmatig schoon. In oudere huizen zitten geen roosters, maar vaak wel klepraampjes om op een kier te zetten. Heb je een mechanische ventilatie, schakel die standaard in op twee. Kies de hoogste stand bij koken en douchen. Blijf nog een tijd extra ventileren als je klaar bent zodat de ruimte goed droog wordt.'

Frisse start

'Zet 's ochtends ramen en binnendeuren open om door te luchten. Dan begin je de dag met frisse lucht. Een kwartiertje is genoeg. Je kunt de ramen in de winter beter niet de hele dag ver open laten. De

Met luchten in de ochtend ben je er nog niet.

BART VAN VLIET

temperatuur moet niet beneden 15 graden zakken, want dan kan er vocht neerslaan op de muren. Als je

thuis bent, is 19 graden een gezonde temperatuur voor jezelf én voor de woning.'

Naomi geeft tips

GGD Haaglanden heeft zeven korte filmpjes gemaakt over de oorzaken van vocht en schimmel. Presentatrice Naomi legt haar burens uit wat ze wel en vooral niet moeten doen. Leuk en informatief.

 Meer informatie?
haaglanden.nl/vocht

Zorgen over schimmel

Zorgen over vocht/schimmel en uw gezondheid? Bel (088) 355 01 00 of mail naar gezondheidsmilieu@ggahaaglanden.nl.

Aantrekkelijke acties

Gezond en energiezuinig wonen, vraagt om goed ventileren, maar zeker ook om goed isoleren. Profiteer van aantrekkelijke acties.

 Meer informatie?
denhaag.nl/pakjevoordeel

Schimmel herken je aan bruine en zwarte vlekken. GGD HAAGLANDEN

Schimmel weghalen

Vocht slaat neer op de koudste plekken van muren, plafonds en soms ook plinten boven de vloer. Daar kan dan schimmel ontstaan. Soms zit het verborgen achter gordijnen, een kast of bed. Je herkent schimmel aan bruine en zwarte vlekken. Het zijn mini-zwammen die zich via 'sporen' verspreiden. Inademen is ongezond en kan astma-achtige klachten veroorzaken. Schimmel moet snel en grondig worden weggehaald. Daar

zijn speciale 'schimmel-reinigers' voor in de handel onder meer bij de bouwmarkt. Draag wel een mondkapje en handschoenen. Probeer te achterhalen wat de oorzaak is. In een goed geventileerde ruimte mag geen schimmel ontstaan. De badkamer is extra schimmelgevoelig. Als je na het douchen de wanden en vloer droogmaakt met een trekker of doekje, maakt schimmel (en kalkaanslag) minder kans.

Bij was drogen in huis komt veel vocht vrij.

BART VAN VLIET

Gezond binnenklimaat

Goed ventileren en gelijkmatig verwarmen moet genoeg zijn voor een gezond binnenklimaat. Ontstaat er toch vocht en schimmel, dan is er bouwkundig iets mis. Een buitenmuur kan vocht doorlaten of misschien is er een lekkage. Of vocht trekt op uit de kruipruimte. Ben je huurder, vraag dan de huisbaas het te verhelpen. Ben je eigenaar, schakel een expert in. Natte was kun je het beste buiten drogen. Ook in het

na- en voorjaar gaat dat vaak nog goed. Bij in huis drogen komt veel vocht vrij. Doe het in een ruimte die goed te ventileren valt en hou de deur dicht, dan trekt het vocht niet het huis in. Zorg dat het niet te koud wordt, want dan kan er vocht op de muren neerslaan.

Laat de mechanische ventilatie aan staan.

GGD HAAGLANDEN

Mechanische ventilatie

Woningen van na 1975 hebben meestal een mechanische ventilatie. Adviseur Eelco Smeele van Cauberg Huijgen legt uit hoe het werkt: 'In de keuken, badkamer en toilet zie je ronde ventielen in het plafond. Vieze en vochtige lucht wordt daar weggezogen, terwijl er frisse lucht binnenkomt door roosters in de ramen.' 'Je bedient het systeem met een schakelaar die altijd op de middelste stand moet staan. Kies de hoogste

stand bij douchen en koken en als er veel bezoek is. Zet hem alleen uit als je lang van huis bent. Verder blijft het nodig om 's ochtends het huis goed door te luchten.' 'Mechanische ventilatie heeft onderhoud nodig. Roosters, afzuigpunten en kanalen raken vervuild. Ook kan de motor in een oude ventilatiekast op den duur zuigkracht verliezen. Laat een installateur het systeem regelmatig nakijken.'

De gemeente werkt regelmatig samen met Meld Misdaad Anoniem (M.). In campagnes roept de gemeente op om verdachte situaties en informatie over mogelijke criminaliteit anoniem te melden bij M. Hoe werkt M. en hoe garanderen zij dat uw melding anoniem blijft?

Meld Misdaad Anoniem is geen politie en echt anoniem

Meld Misdaad Anoniem (M.) is geen onderdeel van de politie. Het is een onafhankelijke meldlijn waar iedereen anoniem meldingen kan doen. M. speelt een belangrijke rol in de strijd tegen criminaliteit. Het biedt een veilige en vertrouwelijke manier om volledig anoniem signalen over mogelijke criminaliteit en verdachte situaties te melden, zoals over drugshandel, geweld, ondermijning, fraude en terrorisme.

Hoe werkt het?

Iedereen kan telefonisch of online informatie geven. Bij een telefonische melding wordt de beller niet gevraagd om persoonlijke gegevens en het gesprek wordt niet opgenomen. Online meldingen worden via een beveiligde verbinding verstuurd. Er worden geen IP-adressen opgeslagen. Zelfs de medewerkers van M. weten niet wie de melding heeft gedaan.

Wanneer u een melding doet, wordt deze zorgvuldig behandeld om de anonimiteit te waarborgen en de informatie effectief te gebruiken. Hier is een overzicht van de stappen:

1 Uw melding wordt ontvangen door een speciaal team dat getraind is in het omgaan met anonieme tips. Ze zorgen ervoor dat alle persoonlijke gegevens worden verwijderd.

2 De informatie wordt geanalyseerd om de relevantie en bruikbaarheid te bepalen. Medewerkers kunnen aanvullende vragen stellen.

3 Als de informatie waardevol is, wordt deze doorgestuurd naar de juiste autoriteiten, zoals de politie, andere opsporingsdiensten of de gemeente. Zij gebruiken de informatie om verder onderzoek te doen en eventueel actie te ondernemen.

4 De autoriteiten kunnen op basis van uw melding onderzoeken starten, invallen doen, arrestaties verrichten of andere maatregelen nemen om de criminaliteit aan te pakken.

5 Vanwege de anonimiteit kan M. geen terugkoppeling geven aan de melder.

De Binckhorst in 2020. In de regio Haaglanden draait een nieuwe campagne tegen criminaliteit op bedrijventerreinen.

JURRIAN BROBBEL

Een melding doen

■ Telefonisch: bel gratis 0800-7000 en vertel wat u weet. Probeer zo gedetailleerd mogelijk te zijn.

■ Online: ga naar meldmisdaadanoniem.nl. Klik op 'Melding maken'. Vul het beveiligde formulier in.

■ Waar moet u op letten? Hoe meer details u kunt geven, hoe nuttiger uw melding zal zijn. Deel geen informatie die uw identiteit zou kunnen onthullen.

M. is niet voor spoedgevallen. Bel dan altijd 112.

 Meer informatie?
meldmisdaadanoniem.nl

Campagne aanpak jeugdcriminaliteit.

Waarom anoniem?

Anonimiteit is dus een kernprincipe van M. Het verlaagt hierdoor de drempel voor mensen om informatie te delen. Soms is iemand namelijk bang voor eventuele vergelding of men wil niet betrokken raken bij een onderzoek. Door anonimiteit te garanderen, worden deze zorgen weggenomen. Meer mensen zijn hierdoor bereid om waardevolle informatie te delen die anders misschien nooit aan het licht zou komen.

Resultaten

Sinds de oprichting heeft M. een aanzienlijke impact gehad op de opsporing en bestrijding van criminaliteit in Nederland. Jaarlijks ontvangt de meldlijn duizenden meldingen, waarvan een deel leidt tot concrete acties zoals arrestaties, inbeslagnames en het oplossen van zaken.

M. is hiermee een onmisbare schakel in de strijd tegen criminaliteit. Melders dragen, via M., bij aan een veiligere samenleving.

M. campagne bedrijventerreinen

Op dit moment draait in regio Haaglanden een nieuwe campagne

tegen criminaliteit op bedrijventerreinen. Leegstaande panden of verlies draaiende bedrijven worden regelmatig door criminelen misbruikt voor de productie of opslag van verboden middelen, zoals drugs of wapens. Dit zet de veiligheid en het ondernemersklimaat onder druk. Daarom is de campagne 'Geef criminaliteit geen ruimte' begonnen om werknemers, pandeigenaren en bezoekers van bedrijventerreinen bewust te maken van verdachte signalen. Zij worden aangemoedigd om deze te melden. Ondernemers en werknemers zien namelijk vaak signalen die anderen niet zien. Zij vermoeden het als eerste als er iets niet klopt bij een pand of als een ondernemer in een kwetsbare situatie zit. Voorbeelden van verdachte signalen zijn:

- Activiteiten op vreemde tijden
- Regelmatige bezoekjes van onbekende personen of auto's
- In het geheim slepen met tassen of spullen
- Overdreven camerabeveiliging
- Een chemische lucht of hennepgeur

Burgemeester Jan van Zanen van Den Haag: 'Criminaliteit brengt de

veiligheid van goedwillende werknemers en ondernemers in gevaar. Vaak proberen criminelen zich te mengen in noodlijdende bedrijven om ze te gebruiken voor smokkel, voertuigcriminaliteit, arbeidsuitbuiting of om geld wit te wassen. Helaas ook met bedreigingen en geweld richting ondernemers, pandverhuurders of zelfs de werknemers en eigenaars van naastgelegen panden op het bedrijventerrein. Daarom goed dat we in de regio onder de aandacht brengen dat melden helpt en dit ook anoniem kan. Een goed ondernemersklimaat en het veilig houden van de bedrijventerreinen kan alleen als we het samen doen.'

Meldingsbereidheid vergroten

Naast de campagne tegen criminaliteit op bedrijfsterreinen loopt er ook een campagne gericht op de aanpak van jeugdcriminaliteit. In 2023 liep er een campagne rondom de Scheveningse haven. Richting de jaarwisseling gaat er ook weer een landelijke campagne draaien om illegaal vuurwerk van straat te krijgen. De gemeente hoopt dat de campagnes de meldingsbereidheid van inwoner vergroot.

Orange the World is de wereldwijde campagne tegen geweld tegen vrouwen en meisjes. Dit geweld kan verschillende vormen aannemen: straatintimidatie, stalking, huiselijk geweld en ga zo maar door. Ook in Den Haag is hier extra aandacht voor tussen 25 november en 10 december.

‘Betrokkenen huiselijk geweld leren zichzelf beter kennen’

Veel hulpverlening is gericht op slachtoffers van huiselijk geweld. Voor plegers is er minder aanbod. Daar is begin dit jaar verandering in gekomen. Betrokken mannen kunnen terecht bij de Carrouselgroep, een initiatief van gemeente Den Haag. Trainers Chantal Langerak en Leon van Hagen vertellen over de gratis en vrijwillige hulp.

‘Huiselijk geweld, het is niet wat je wil en toch gebeurt het. Wil je weten hoe dit komt en hoe je het kunt voorkomen? Praat erover met mannen die dezelfde ervaring hebben, onder begeleiding van betrokken en ervaren trainers. Je staat niet alleen. Je bent welkom bij de Carrouselgroep.’

Dit is de tekst van de brochure van de Carrouselgroep, een gratis en vrijwillige training, coach- en praatgroep voor plegers van huiselijk geweld. In acht bijeenkomsten leren zij incidenten te stoppen en staan zij open voor positieve gedragsverandering. Door nieuwe vaardigheden reageren ze in stressvolle situaties op een andere manier dan ze deden.

Aan jezelf werken

‘We spreken liever niet van daders, maar van betrokkenen,’ zegt trainer Leon. ‘Bij huiselijk geweld tegen een partner of de kinderen spelen meerdere factoren mee. De betrokkenen hebben vaak spijt van hun gedrag, voelen onmacht en willen heel graag aan zichzelf en hun relatie werken om nieuw geweld in de toekomst te voorkomen. Daar is moed voor nodig.’

In Den Haag draait sinds januari 2024, ongeacht het aantal deelnemers, een groep van drie tot zeven lotgenoten. Deelnemers herkennen elkaars gedrag en gaan met elkaar in gesprek. De meeste cursisten komen bij de Carrouselgroep via verwijzers zoals Veilig Thuis, de politie, maatschappelijke organisaties of de huisartsenpost. Een enkeling meldt zichzelf.

Vrijwillig maar niet vrijblijvend

De training is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. ‘Onze deelnemers zijn gemotiveerd om aan zichzelf te

Trainer Leon van Hagen geeft uitleg over de cirkel van geweld.

ARENDA OOMEN

Orange the World in Den Haag

Tussen 25 november en 10 december zijn er verschillende activiteiten en acties in de stad: tentoonstelling, filmvertoning, talkshow en meer.

Geweld stoppen

Iedereen kan helpen om geweld tegen vrouwen en meisjes te stoppen. Bijvoorbeeld door patronen te herkennen, in gesprek te gaan of melding te doen. Er zijn verschillende plekken waar u terecht kunt voor advies en tips. Op de website vindt u handige links.

 Meer informatie?
denhaag.nl/orangetheworld

werken en staan ervoor open om naar hun eigen rol te kijken. Daarin wijkt de training af van de verplichte gedragstraining die veroordeelden van huiselijk geweld van de rechter moeten volgen.’

Bij aanvang van de training krijgt elke deelnemer een werkmap met tips, oefeningen en ervaringsverhalen. Tijdens de groepsessies gaan de trainers dieper in op onder meer de time-outprocedure, negatieve relatie- en gedragspatronen, (geweldloze) communicatie en schaamte over het huiselijk geweld.

Als basis dient de cirkel van geweld, een lus die ronddraait waardoor gewelddadige situaties opnieuw kunnen ontstaan: van ontspanning tot spanningsopbouw, irritatie, uitbarsting, spijt en terugwinnen tot aan alles is weer goed.

Inzicht in gedrag

‘Deelnemers geven regelmatig aan waar ze zich in de cirkel bevinden. Daarover voeren we een gesprek. We oordelen niet en veroordelen niet. We ontrafelen destructieve patronen binnen een relatie en

“
Je kunt een
patroon leren
herkennen
”

geven mannen inzicht in hun gedrag, zodat ze zelf, nog vóóordat het misgaat, op een andere manier met de situatie kunnen omgaan,’ zegt trainer Chantal.

Ook gaat het over de ‘tools’ die nodig zijn om jezelf te kunnen reguleren. ‘Als je weet hoe de spanningsopbouw verloopt, zoals een verhoogde hartslag en lichaamstemperatuur, kun je een patroon leren herkennen. Op het moment dat je dat bij jezelf herkent, kun je een andere weg inslaan,’ aldus Chantal.

Maatwerk

Behalve de vaste onderdelen is elke bijeenkomst anders. ‘We kijken wat nodig is. Als bijvoorbeeld drie

mannen vanuit een samengesteld gezin met conflicten kampen, gaan we daarop in. Of als er alcohol in het spel is of thuis pubers wonen waardoor er sneller spanningen kunnen zijn, leggen we daar de focus op. Het blijft maatwerk,’ zegt Chantal.

Na acht wekelijkse bijeenkomsten volgt een evaluatie en na drie maanden een moment van nazorg. ‘Mensen geven aan enorm veel geleerd te hebben en hun eigen gebruiksaanwijzingen beter hebben leren kennen. Een deelnemer zei: ‘Bij andere organisaties word ik bekeken, bij de Carrouselgroep word ik gezien’. Dat vat het mooi samen,’ aldus Leon.

Bent u betrokken bij huiselijk geweld en wilt u aan uzelf werken? Kijk voor meer informatie op reclassering.nl/carrouselgroep.

Orange the World krant

Benieuwd naar meer verhalen als deze? Lees ook de Orange the World krant van GGD Haaglanden.

 Meer informatie?
www.ggdhaaglanden.nl/otw

Wat vinden de fracties van... de woonvisie?

Iedere maand kunnen inwoners via social media kiezen over welk onderwerp ze de standpunten van de verschillende fracties willen lezen. Deze maand kreeg de woonvisie de meeste stemmen. CDA, de Haagse Stadspartij en Forum voor Democratie geven hierover hun mening. Wilt u meestemmen over wat het volgende onderwerp moet worden? Volg dan de Haagse gemeenteraad op X of Instagram: @Gemeenteraad070.

De nieuwe Woonvisie Den Haag 2040 richt zich op betaalbaar bouwen, passende huisvesting, duurzaamheid en leefbare wijken. Het plan is opgesteld met input van partners en bewoners en bevat concrete acties om de woningmarkt in balans te brengen en de leefbaarheid te verbeteren. Op 20 november is hierover gesproken in de commissie Ruimte van de Haagse gemeenteraad.

In de Binckhorst worden veel nieuwe woningen gebouwd.

JURRIAN BROBBEL

Betaalbaar wonen in leefbare wijken

Voor het CDA staat voorop dat we meer betaalbare huizen bouwen met genoeg voorzieningen, zoals de huisarts en kinderopvang. Daarnaast zien we dat veel mensen die de samenleving mee draaiende houden en verbonden zijn met hun wijk, op lange wachtlijsten staan. Voor deze groep moeten we kijken naar voorrang bij nieuwbouw. Ten slotte kunnen we nog veel meer doen met andere samenwoonvormen zoals hospitaverhuur voor jongeren en het realiseren van knarrenhofjes.

In papier kan je niet wonen

De woonvisie bevat goede stappen. Ook bij kleine projecten moet men sociaal bouwen. En het college wil in wijken met weinig sociale woningbouw meer sociaal bouwen. De Haagse Stadspartij maakt zich wel zorgen over de uitvoering. Al jaren worden de aantallen sociale woningen niet gehaald. Daarmee dreigt de woonvisie een papieren werkelijkheid te worden. Ook zien we in deze visie een toenemende druk om over te gaan tot sloop en nieuwbouw in bestaande wijken. Dat kan niet zonder betrokkenheid van de bewoners.

Dweilen met de kraan open

Op de Haagse woningmarkt botsen de wereldvreemde idealen van het college met de harde realiteit. Volgens de wethouder moet in Den Haag plaats zijn voor iedereen. Een onmogelijke opgave in de dichtstbevolkte stad van Nederland. De gevolgen zijn pijnlijk: Nederlanders die hier al generaties wonen kunnen geen (huur)woning krijgen, terwijl statushouders voorrang krijgen. Forum voor Democratie vindt dat de gemeente in de eerste plaats moet opkomen voor haar eigen mensen en wil de Haagse inwoners op één zetten.

Raad aan het woord

Carlos Martinez van Andel, Hart voor Den Haag

De hoeveelheid afvalbergen, halve inboedels en naast containers neergezette vuilniszakken groeit snel. Het

gaat om duizenden gevallen per jaar. Daar werden vorig jaar door de gemeente slechts 89 boetes voor uitgedeeld. Veel te weinig wat Hart voor Den Haag betreft. Wij willen een veel strenger beleid op afval-overtredingen en zijn voorstander van het fiks verhogen van de boetes hiervoor. In ons initiatiefvoorstel 'Van Napels aan de Noordzee naar Singapore achter de Duinen' staan veel goede voorstellen. Halverwege 2025 gaan we hier in de raad over spreken.

Isabel Bos, GroenLinks

Ik maak me zorgen om de seksuele gezondheid van Haagse jongeren. Uit onderzoek blijkt dat steeds minder jongeren

condooms gebruiken en dat het aantal hiv-besmettingen stijgt. Landelijk wordt er bezuinigd op seksuele gezondheid. Zo is de proef om de hiv-remmer PrEP gratis aan te bieden, gestopt. GroenLinks wil juist investeren in seksuele gezondheid, bijvoorbeeld met campagnes en door PrEP wel gratis te blijven verstrekken. Seksuele gezondheid is van levensbelang: daar mag je nooit op bezuinigen.

Robin Smit, Partij voor de Dieren

Dieren van de stadsboerderijen gaan niet langer naar de slacht. Jarenlang hebben we als Partij voor de Dieren

gevraagd om meer oog te hebben voor het lot van de dieren op de Haagse stadsboerderijen. Dat heeft eindelijk zijn vruchten afgeworpen: de gemeente laat de dieren voortaan oud worden op onze boerderijen. Er wordt niet meer actief ingezet op meer jonge dieren dan waar de stadsboerderijen plek voor hebben. Hiermee geven we als gemeente het goede voorbeeld hoe je met dieren om hoort te gaan en voeren we eerder vastgesteld beleid uit.

Stad in de raad

“ De geplande bezuinigingen in de kunst en cultuursector brengen grote uitdagingen met zich mee. ”

Inspreker N. Louchahi in de vergadering van de Commissie Samenleving van 17 oktober. Onderwerp: Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2025-2028

Kort

Haagse Hout

Ongeveer 50 bewoners uit stadsdeel Haagse Hout spraken woensdagavond 9 oktober met gemeenteraadsleden tijdens de bijeenkomst Raad in de Stad. Bewoners gaven onder andere aan dat zij meer aandacht willen voor verkeersveiligheid, sociale cohesie en het structureel financieren van maatschappelijke initiatieven in hun wijk. Ook werd er gevraagd om meer 30km-wegen en meer groen. Meer lezen? Zie denhaag.nl/raadindestad.

Informatie

Wilt u spreken in de raad?

Iedereen kan spreken tijdens raads- en commissievergaderingen over onderwerpen die op de agenda staan. Dit heet 'Stad in de raad'. Voor inlichtingen hierover of om u aan te melden, kunt u terecht bij de griffie: telefoon (070) 353 31 31 of e-mail griffie@denhaag.nl.

Informatie over de raad

Informatie over de raad, de volledige agenda's, besluiten en verslagen van de raad en commissies vindt u op denhaag.nl/gemeenteraad. De stukken zijn ook in te zien bij het Den Haag Informatiecentrum (Stadhuis, Spui 70).

Een vergadering volgen

Kijk op denhaag.nl/ uitzendingenraad voor een live uitzending van de commissie- of raadsvergaderingen. Raadsvergaderingen zijn ook live te zien op Den Haag TV (Ziggo kanaal 40)

Adres gemeenteraad

Postbus 19157
2500 CD Den Haag
E-mail: raad@denhaag.nl

Raadsvergaderingen

Donderdag 19 december
Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
13.30 uur

Donderdag 23 januari

Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
13.30 uur

 Meer informatie?
denhaag.nl/gemeenteraad

De fracties in de gemeenteraad zijn verantwoordelijk voor de inhoud van deze pagina.

Jodie, Dennis en Lana zetten zich in voor een veilige en open schoolomgeving voor iedereen. 'Het is een dag waarop we laten zien dat iedereen gelijkwaardig is.'

JORIS DEN BLAAUWEN

Op steeds meer scholen in Nederland wordt Paarse Vrijdag gevierd, een dag waarop solidariteit en inclusie centraal staan. Ook het François Vatel VMBO doet dit jaar weer mee. GSA-coördinator Jodie, docent ondersteuner Dennis en leerling Lana vertellen over het belang van deze dag.

Veilig jezelf kunnen zijn op school

Paarse Vrijdag is een dag waarop aandacht gevraagd wordt voor diversiteit en inclusie op scholen. Dennis en Lana organiseren deze dag op het François Vatel VMBO. Hiermee laten zij zien dat het mogelijk is om een veilige en open sfeer te creëren waarin iedereen zich geaccepteerd voelt, ongeacht je achtergrond, gender of seksuele geaardheid. 'Het is een dag waarop we laten zien dat iedereen gelijkwaardig is,' zegt Lana.

Groep voor veiligheid en inclusie
Dennis en Lana zijn onderdeel van de GSA, wat staat voor Gender and Sexuality Alliance. Jodie, GSA-coördinator bij COC Haaglanden, legt uit: 'Een GSA is een groep binnen de school die zich inzet voor een veilige plek voor iedereen. Ze komen regelmatig samen om onderwerpen zoals identiteit en inclusie te bespreken. Als coördinator ben ik de schakel tussen scholen en ga ik af en toe bij hen langs om tips en ideeën te geven. Maar de groep

Zelf een GSA oprichten

Het COC Haaglanden in Den Haag werkt aan inclusie. Dit doen zij door middel van voorlichtingslessen op scholen en het helpen opzetten en begeleiden van GSA's voor leerlingen. Zij trainen medewerkers in de zorg, welzijn en het onderwijs en ondersteunen inwoners met gespecialiseerd maatschappelijk werk. Wil je zelf een GSA oprichten, of wil je meer informatie? Kijk op cochaaglanden.nl/gsa of op Instagram @cochaaglanden.

Meer informatie?
cochaaglanden.nl/gsa
of scan de QR-code

wordt door de leerlingen zelf aangestuurd.'

Zelfvertrouwen opbouwen

Dennis vindt het belangrijk dat er op school ruimte is voor leerlingen om zichzelf te zijn. 'Ik zie dat veel scholieren baat hebben bij een plek als de GSA. Het helpt hen om zelfvertrouwen op te bouwen en zich gesteund te voelen,' vertelt hij. Hij herinnert zich nog goed zijn eerste jaar bij de GSA. 'Een meisje dat altijd wat teruggetrokken was, bloeide helemaal op toen ze zich aansloot bij de groep. Ze voelde zich echt gezien.'

Iedereen hoort erbij

Lana vertelt hoe belangrijk deze groep voor haar is. 'Toen ik voor het eerst bij de GSA kwam, wist ik nog niet precies wie ik was. Door er met anderen over te praten, leerde ik veel over mezelf. Het is een plek waar je jezelf kunt zijn, zonder oordeel.'

Zij is erg enthousiast over Paarse Vrijdag. 'Het is een dag waarop we laten zien dat iedereen gelijkwaardig is en dat niemand buiten-

gesloten hoeft te worden. We organiseren bijvoorbeeld een pubquiz en bakken koekjes. Het is altijd heel gezellig.' Dit jaar hebben ze ervoor gekozen om de activiteiten in een aparte ruimte te organiseren, zodat de GSA-leerlingen zich veiliger voelen om mee te doen.

Hoewel Paarse Vrijdag vooral draait om solidariteit en inclusie, merkt Dennis dat er soms misverstanden over zijn. 'Sommige mensen denken dat Paarse Vrijdag alleen voor de queer gemeenschap is, maar dat is niet zo. We willen laten zien dat iedereen erbij hoort, ongeacht je identiteit.'

Steun is belangrijk

Toch gaat het niet altijd zonder uitdagingen. 'Soms krijgen we te maken met negatieve reacties, zoals leerlingen die vlaggen op de grond gooien,' vertelt Dennis. 'Dat is teleurstellend, maar we blijven het gesprek aangaan. We hebben een pestprotocol en proberen samen met de leerlingen een open gesprek te voeren.'

Op het François Vatel VMBO wordt Paarse Vrijdag gesteund

door de directie en de docenten. Volgens Jodie is dit heel belangrijk voor het creëren van een veilige omgeving op school. 'Ook mentoren hebben een sleutelrol, want zij kunnen diversiteit en inclusie bespreekbaar maken in de klas.'

Dennis benadrukt daarnaast de voorbeeldfunctie van politici: 'Er is tegenwoordig veel polarisatie in de maatschappij en landelijke politiek. Beleidsmakers moeten stoppen met ruzie maken en meer oog hebben voor nuance. Dat zou enorm helpen om een inclusievere sfeer op scholen te creëren.'

Drempel verlagen

Ondanks dat er uitdagingen zijn, blijven Jodie, Dennis en Lana zich inzetten voor een veilige en open schoolomgeving waar solidariteit voorop staat. Lana nodigt haar medescholieren uit om zich aan te sluiten bij de GSA. 'Kom een keer langs bij een bijeenkomst, dan kun je kijken of je het leuk vindt.' Tegen leerlingen, docenten en ouders die iets met inclusie willen doen, zegt Jodie: 'Zoek mij en mijn collega op, wij helpen je er graag bij!'

Avondbeklimmingen op De Haagse Toren

29 NOV In het donker De Haagse Toren beklimmen is extra bijzonder. Zeker in deze tijd van het jaar. Op vrijdag 29 november, 6 december, 13 december en 20 december van 19.30 tot 20.30 uur organiseert Ga Den Haag weer avondbeklimmingen. Samen met een gids beklimt u de 288 treden van

De Haagse Toren. Onderweg leert u alles over de geschiedenis van deze 600 jaar oude toren. Bekijk de mechanieken en de klokken van heel dichtbij en geniet van een prachtig uitzicht op Den Haag.

 Meer informatie en tickets?
dehaagsetoren.nl

De Haagse Toren bij zonsondergang.

GA DEN HAAG

Kerst-Sing-Along in Atrium

15 DEC Tijdens de Kerst-Sing-Along zingt een groot Haags kerstkoor traditionele wereldse kerstliederen onder leiding van dirigent en pianist Gregor Bak. Iedereen mag meezingen. Er zijn gastoptredens van Francis van Broekhuizen, het Uzory Ensemble en Theaterfanfare Kunst voor het Volk. De Kerst-Sing-Along is zondag 15 december van 20.00

tot 22.00 uur in het Atrium van het stadhuis. Via de website kunt u een kaartje kopen voor het concert. Ooievaarspashouders krijgen 50% korting. Thuisblijvers kunnen meegenieten en meezingen via de gratis livestream.

 Meer informatie?
kerstsingalong.nl

Iedereen mag meezingen.

TESSA VELDHORST DE SCHAAPJESFABRIEK

Kerstmarkten in Den Haag

In de aanloop naar kerst zijn er verschillende kerstmarkten in Den Haag. Bijvoorbeeld:

■ Zaterdag 30 november van 12.00 tot 18.00 uur: Afrikaanse Kerstmarkt in Amare.

■ Donderdag 5 tot en met 23 december: Royal Christmas Fair op het Lange Voorhout.

■ Zondag 8 december van 11.00 tot 17.00 uur: Wintermarkt Hofkwartier.

■ Zaterdag 14 december: Kerstmarkt in de Weimarstraat. De toegang is gratis.

 Meer informatie?
denhaag.com

Boost your mind op Hét JongerenEvent

21 NOV Op Hét JongerenEvent kunnen jongeren ontdekken wat zij willen. Bijvoorbeeld een (bij)baan, opleiding, stageplaats of een eigen bedrijf beginnen. Jongeren kunnen in gesprek met werkgevers of checken welke studie echt bij hen past. Ook zijn er workshops over bijvoorbeeld mentale gezondheid, socials, je cv en geld. Of ga creatief aan de slag en leer meer over DJ-skills, professionele smartphonefotografie, kickboksen,

visagietechnieken en virtual reality. Hét JongerenEvent is op donderdag 21 november van 16.00 tot 19.30 uur in De Meppel op de Meppelweg 339. Het wordt georganiseerd door Jongerenpunt070. De toegang is gratis.

 Meer informatie?
jongerenpunt070.nl

Haagse Queer Awards

13 DEC Tijdens Paarse Vrijdag (13 december) worden in het PAARD de Haagse Queer Awards uitgereikt. Dit jaar zijn er twee categorieën: de prijs voor 'De Queer Uitblinker' voor individuen, en de prijs voor 'Uitmuntende Prestatie' voor organisaties of initiatieven. Met

deze prijzen toont de gemeente haar waardering aan personen en organisaties die actief bijdragen aan queeremancipatie in Den Haag. Wilt u erbij zijn? Meld u aan via de website.

 Meer informatie?
comingoutweek.nl

Royal Christmas Fair op het Lange Voorhout.

ROYAL CHRISTMAS FAIR

Sneeuwfestijn op de Koekamp

4 DEC De Koekamp is 4 tot en met 8 december het decor van SnowFest. Straatsnowboarders en straat-skiërs laten hun mooiste trucs zien tijdens de straitsnowboardwedstrijd Rock a Rail en DownTown StreetSki. De toegang is gratis.

 Meer informatie?
snowfest.eu

CoolEvent Scheveningen

De overdekte ijsbaan op het Kurhausplein staat er weer. Tot en met 9 februari is kun je er dagelijks schaatsen. Op het strand links naast de Pier is tot en met 31 januari Winter Wonderzand te zien, een expositie van zandsculpturen.

 Meer informatie?
cooleventscheveningen.nl

COOLEVENT

Muziekfestival Popronde

23 NOV Het reizend muziekfestival Popronde keert in november terug naar Den Haag. Op zaterdag 23 november treden 44 acts op, verspreid over vijftien locaties in de stad. Alle concerten zijn gratis toegankelijk.

 Meer informatie?
popronde.nl